

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

23 листопада 2010 року № 45 (365)

В УКРАЇНІ 27 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ ПАМ'ЯТИ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ 1932–1933 РОКІВ

ЖНИВА СКОРБОТИ

В 1932–1933 роках в Україні сталінським тоталітарним режимом вчинено найстрашніший злочин проти людяності – Голодомор – геноцид українського народу, що призвело до загибелі мільйонів громадян.

Після повалення в листопаді 1920 року Української Народної Республіки більшовицький режим розпочав на її території активні дії щодо недопущення відновлення незалежної Української держави шляхом проведення жорсткої репресивної політики, спрямованої на встановлення комуністичного ладу і придушення будь-яких партій і рухів, які відстоювали ідею української самостійності.

Закінчення на 5-й стор.

ПАМ'ЯТАЙ!

Не дамо згасити свічку, запалену в пам'ять про жертви Голодомору 1932–33 рр. в Україні

27 листопада 2010 р. вся українська спільнота буде відзначати День пам'яті жертв Голодомору. Однією з найбільш трагічних сторінок в історії України є Голодомор 1932–33 рр., який за своєю суттю був знаряддям тоталітарного радянського режиму для геноциду українського народу.

У зв'язку з цим 19 червня 2010 р. Світовий Конгрес Українців (СКУ), продовжуючи свою багаторічну працю у відновленні історичної правди про Голодомор, розпочав Міжнародну акцію "Свічка моління", яка проходить під гаслом "Не дамо згасити свічку пам'яті". Її метою є гідно вшанувати в Україні і за її межами пам'ять мільйонів невинних жертв та привернути увагу світової громадськості до справжніх причин цієї трагічної сторінки нашого народу.

КУН закликає своє членство, всю українську спільноту приєднатися до цієї акції та 27 листопада 2010 р., в День пам'яті жертв Голодомору, провести в усіх українських церквах скорботні панахиди та закликати до вшанування пам'яті жертв Голодомору громади інших віровизнань; вивісити в своїх населених пунктах плакати з написом "Голодомор 1932–33 рр. – геноцид українського народу" та сприяти, щоб у публічних місцях, на будівлях державних і українських установ та на власних будинках були розміщені українські національні прапори з чорною стрічкою. У Києві, біля Меморіалу Голодомору, офіційні заходи розпочнуться з 14:30. О 16-й годині відбудеться всеукраїнська акція "Хвилина мовчання", а також акція "Запали свічку".

Вшануймо пам'ять знищених українців, а також запалимо свічку в кожній церкві, громадській установі та у своєму помешканні.

Прес-служба КУН

СТАЛІНСЬКИЙ ГЕНОЦИД

Прінстонський університет (США) видав у серії "Права людини і злочини проти людства" книгу відомого американського історика професора Нормана Наймарка "Сталінські геноциди", у якому досліджується Голодомор у СРСР 1932–1933 роках, у тому числі на території України.

Про це повідомили у прес-центрі Центру досліджень визвольного руху (ЦДВР).

"Українське селянство було під подвійною підозрою: як селяни – контрреволюційний і безнадійно відсталий для більшовиків клас, і як українці, чий націоналізм дратував Сталіна", – наводить прес-служба ЦДВР цитату з книги Н.Наймарка.

Згідно з дослідженням американського вченого, Йосип Сталін не ставив

собі за мету знищити усіх українців, але чітко планував провести їхню денационалізацію, перетворення у безликий радянський народ. Кремлівське керівництво було переконане, що українське селянство є ворожою групою, яка має бути знищена.

"Цього було достатньо для радянського керівництва, цього має бути досить, аби зробити висновок, що український голод був геноцидом", – йдеться у книзі Н.Наймарка.

Співробітник Українського дослідницького інституту Гарвардського університету, історик Володимир В'ятрович у рецензії до цієї книги пише, що академічний авторитет Н.Наймарка спирається на роботу у Гарвардському і Стенфордському університетах, які є найбільш відомими університетськими закладами.

"На сторінках свого дослідження "Сталінські геноциди" професор Наймарк звинувачує Сталіна у кількох актах геноциду, серед них він називає і Голодомор. Аналізу конкретних випадків геноциду передувало ґрунтовний розділ про походження цього терміна, його становлення у міжнародній правовій практиці", – пише В.В'ятрович.

За його словами, американський дослідник вважає, що дуже чітко розмежування категорій жертв злочину є не простою справою. "В історії частими є випадки, коли соціальні та національні категорії, що піддавалися знищенню, накладалися. Український Голодомор, на думку Н.Наймарка, є класичним прикладом цього", – вважає рецензент.

Американський історик наводить й інші приклади "Сталінських геноцидів", яким присвячені окремі розділи книги – розкуркулення, переселення (депортації) націй (зокрема татар, чеченців, інгушів, народів Прибалтики), Великий терор.

УНІАН

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2011 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2011 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 5,01 грн., на 3 місяці – 15,03 грн., на 6 місяців – 30,06 грн., на рік – 60,12 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

Марія БАЗЕЛЮК

На тлі сьогоднішніх українських реалій оптимісти виглядають ледве не диваками, мовляв, профаринили перемогу, а тепер сподіваються, що Всевишній подарує нам ще один шанс. Але ж і в Нього може увратися терпець... Тим часом похмурі песимісти занурилися в безнадію, а, як відомо, ніщо так не нівечить душу, як зневіра. Мені ж пригадалися слова наших класиків. Один із них у час руїни та розчарувань радив: "Думайте про великих!" Інша, наша сучасниця, сказала, мов відчеканила: "Немає часу на поразку".

боти зволікаються. Підтримував видання книжок з історії українського національно-визвольного руху. Допомагав українським політв'язням, зустрічався з побратимами, журналістами, політиками. Дуже дорожив думкою пана Кука і прислухався до його порад. Це було щире спілкування двох особливих людей. Вони належали до тієї епохи, яка дала Україні національну еліту. Їхні душі не були уражені дріб'язковістю чи мізерними рефлексіями, захлапленістю чи задрістю. Вони любили свій народ такою беззавітною любов'ю, про яку ніколи не говорили всує, аби не

ником Головнокомандувача УПА Романа Шухевича, а після його смерті в березні 1950 року очолює Українську Повстанську Армію – аж до 1953 року, коли його разом із дружиною Ульяною через зраду відступників захопили енкаведисти. Далі – советські катівні, тортури...

На одинадцять років молодший від Кука Богдан Качор долучився до юнацької ОУН 15-літнім юнаком, навчаючись у Бродівській торговельній школі. Виконував обов'язки зв'язкового. 1943 року під час перевезення нелегальної літератури ОУН його заарештувало гестапо. В'язниці у Бродях, Золочеві, у Львові на Лонцького. Наприкінці жовтня того ж року нацисти запроторюють 19-літ-

політв'язнів. Богдан Качор багато зробив для України, зокрема, вклав чималі власні кошти в різноманітні національні проекти. Був жертводавцем спорудження двох церков у Бродях – на своїй малій батьківщині, побудови собору в Зарваниці. Освічений, толерантний, уміє вислухати співрозмовника – з неодмінною увагою та повагою до нього. Люди відповідали йому шановно, вдячністю.

Василь Кук вражає своїм високим інтелектом, талантом пояснювати надзвичайно складні проблеми доступними і зрозумілими словами. Після чого трудності вже не виглядали нездоланними. Промова Василя Кука на урочистостях з нагоди його 90-ліття була наукою дер-

В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ КУН ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ ЗАГИБЛИХ ВІД РУК НАЦИСТІВ ЧЛЕНІВ ОУН

Івано-Франківська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів спільно із Братством ОУН-УПА Карпатського краю вшанували пам'ять 30 українських націоналістів, які були розстріляні гестапівцями 17 листопада 1943 року.

14 листопада 1943 р. у Станіславському українському театрі під час показу оперети Ярослава Барнича "Шаріка" було заарештовано 140 активістів руху опору. 17 листопада 27 повстанців було розстріляно в приміщенні театру.

Біля бронзового пам'ятника розстріляним членам ОУН священники відслужили панахиду за загиблими. Біля пам'ятника було встановлено державні прапори із чорними стрічками, у почесній варті стояли ветерани УПА та члени Конгресу Українських Націоналістів. Після панахиди відбулося поминальне віче. У своєму виступі голова Івано-Франківської обласної організації КУН Богдан БОРОВИЧ наголосив на необхідності пам'ятати історичне минуле без перекручування фактів і бути гідними послідовниками загиблих. За його словами, маємо все зробити, аби Українська держава стала такою, за яку віддавали життя українці.

Очевидець подій того страшного дня Василь Яшан з сумом згадує: "Під час розстрілу всі в'язні поводитися поважно і гідно. Майже всі молилися, дехто кидав оклик "Слава Україні", а одна десятка заспівала наш національний гімн, і з його звуками і загинула".

Голова Братства ОУН-УПА Карпатського краю Фотій ВОЛОДИМИРСЬКИЙ визнав, що в Україні є чимало людей, які не хочуть визнати справжніх борців за волю України героями.

Краєзнавець Петро АРСЕНИЧ навів історичні факти цієї трагічної події. Також було зачитано спогади очевидців подій, коли 14 листопада 1943 р. німці влаштували облаву під час вистави в міському театрі, а провокатор вибрав серед затриманих членів місцевої організації ОУН; за три дні спійманих нашівидку засудили і розстріляли.

Представники громадськості міста, влади, лідери політичних партій поклали вінки та квіти до пам'ятника Страченим, запалили свічки.

За матеріалами УНІАН

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

Одне слово, годі ятрити душу самоїдством. У нас, слава Богу, були великі попередники, лицарі честі, аристократи духу, і декого з них нам пощастило пізнати вже на зламі тисячоліть. Жили вони з думою про Україну, яка для них була понад усе, в такому шаленому трудоволічному темпі, що думати про поразку справді часу не було.

Багатьох із них я знала особисто і вважаю, що знайомство з такими людьми – моє найбільше надбання. Про останнього Головнокомандувача УПА славної пам'яті Василя Кука вже багато написали історики, побратими, друзі та недруги. Президент Світової Ліги українських політв'язнів Богдан Качор – постать, добре відома і в Україні, і в діаспорі. А в моїх спогадах вириваються до сліз зворушливі зустрічі цих дорогих мені людей, назавжди закарбовані в пам'яті. Як трепетно і дбайливо вони ставилися один до одного! Коли пан Качор прилітав з Нью-Йорка в Україну, на летовищі в Борисполі його часто зустрічав сам Василь Кук. Одному з них уже було за вісімдесят, другому – за дев'яносто. Привітавшись, вони делікатно підтримували один одного, оберігаючи від людського потоку.

Якось до Києва прибула родина Качорів майже у повному складі. Дружина Б. Качора пані Іванка, ступивши на рідну землю, припала до неї вустами. А Василь Кук непомітно відвів нас убік, щось стиха промовляючи до себе. Прислухалася і почула поезію: "Одійдіте, недруги лукаві. Друзі, зачекайте на путі. Маю я святе синівське право з матір'ю побути на самоті..." Він читав вірш Василя Симоненка "Україні". Усі збагнули неповторність моменту, святу мить єднання з Батьківщиною.

В Україні пан Качор завжди мав багато важливих справ. Фінансував спорудження пам'ятника Степанові Бандері в Бучачі і дуже журився, що ро-

порушити її святість гучним патетичним словом.

Розуміли один одного з півслова, хоча у час великого національного зриву не були знайомі, а заізналися вже в незалежній Україні. Проте, без перебільшення, про них можна було сказати, що вони – люди "однієї групи крові". Виховані у патріотичних родинах, на засадах християнської моралі та українських національних традицій, і Василь Кук, і Богдан Качор з юності долучилися до визвольного руху. Далі їхній дух гартувала Організація Українських Націоналістів.

Перебування Василя Кука з 1929 року в лавах Української Військової Організації дуже скоро трансформувалося у членство ОУН. 1933 року його, студента юридичного факультету Люблінського університету, польська влада запроторила до тюрми на три довгих роки. Після звільнення Кук постійно перебував на нелегальному становищі. У Підгаєцькому повіті створює підпільний провід ОУН, а з 1939 року керує організаційним відділом ОУН у Кракові. 1940 року його обрано членом Революційного проводу ОУН. Василь Кук брав участь у проголошенні Акта про відновлення Української держави 30 червня 1941 року, перед тим забезпечивши приїзд до Львова Ярослава Стецька.

Незабаром він вирушає з похідними групами на Схід, та під Києвом його заарештує гестапо, з лабет якого Куку вдалося втекти аж під Луцьком. І знову – похід на Велику Україну. Його велика заслуга в тому, що націоналістам вдалося створити бандерівське підпілля на Донбасі, Приазов'ї, на Дніпропетровщині, Харківщині, частково – в Криму, а також залучити до визвольного руху східноукраїнську інтелігенцію, в тому числі – російськомовну.

1944 року Василь Кук повертається в Галичину і стає заступ-

Василь КУК і Богдан КАЧОР серед друзів у Києві (у центрі – Марія БАЗЕЛЮК). 2005 рік.

нього юнака в концтабір Аушвіц, а в січні 1945-го його перевели в один з найжахливіших таборів смерті – Ебензее. Шостого травня 1945 року Качора визволять американці. Через 50 років він буде одним із ініціаторів і членом комітету з побудови пам'ятника українцям, які загинули в концтаборі Ебензее.

А тоді хворий, виснажений – важив 39 кілограмів – адаптується до обставин, долучається до українського життя, навчається в Українській вищій економічній школі в Аузбургу. Коли переїхав до Аргентини, здобував освіту на економічному факультеті університету в Буенос-Айресі. А ще заробляв на прожиття, освіту, опановував іноземні мови, був задіяний чи не в усіх українських громадських установах. Він – голова Центрального товариства "Просвіта" в Аргентині, засновник українського кооперативу Фортуна, співзасновник Спілки української молоді та Українського інформаційно-видавничого інституту, який видавав журнал "Вільна Україна" та книжки іспанською мовою про визвольну боротьбу України.

1975 року через сімейні обставини переїжджає до США, оселяється в Нью-Йорку, де впродовж багатьох років очолює відділ ООЧСУ, а з 1998 року – Світову Лігу українських

жовотворення. Говорячи про те, яким повинен бути національний лідер, наголошував: він має не лише чітко бачити мету, а й знати шляхи її досягнення. А ще лідер повинен постійно вчитися. Жага до знань, ця притаманність виплеканих бандерівською ОУН молодих націоналістів, супроводжувала їх упродовж життя.

Життя Василя Кука обірвалося на 95-му році. Склалося так, що останнім, хто розмовляв з ним, був Богдан Качор. Він прилетів в Україну восьмого серпня 2007 року, зустрічався з паном Куком, знову навідався до його оселі після двотижневих поїздок по Україні. Вони домовилися побачитися завтра... Василь Кук відійшов у засвіти через кілька годин після того, як вони попрощалися.

...Пам'ятаючи про великих українців – не за офіційним статусом, а великими за духом і волею, ідеєю та чином, вірністю Україні, сучасники навчатимуться жити, як жили їхні попередники, які понад усе дорожили свободою, гідністю і чесною – Україні і власною, тобто жили за одвічними цінностями української нації.

...14 листопада Богдан Качор відзначав своє 86-ліття. З цієї нагоди друзі та знайомі, які проживають в Україні, сердечно вітають його, зичать міцного здоров'я, щастя, наснаги до праці на многії і благії літа.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09	Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34	Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62	Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154	Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Львів	Пшевлюцький Микола	(0322) 38-67-63	Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45	Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25	Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13	Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053	Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
			Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55	Чернівець	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
						Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

ЧИ ВАГІТНА СЬОГОДНІ
УКРАЇНА РЕВОЛЮЦІЄЮ?Володимир МАНЬКО,
"Нація і держава"

22 листопада відзначено шосту річницю Помаранчевої революції. Тоді, 2004 року, країна опинилася в класичній революційній ситуації – низи не хотіли, верхи не могли. Низи категорично не бажали жити в країні, де панувала корупція та всевладдя чиновника, де політичне керівництво вело країну не туди. Верхи, керовані Президентом Кучмою, адекватно оцінили та визнали таку ситуацію не змогли, адже вони були занадто слабкі та розбалансовані. Авангардом Помаранчевої революції тоді стала єдина та потужна опозиція з лідером Віктором Ющенком. Опозиція змогла зосередити низи навколо себе. І був Майдан...

Сьогодні Україною керує найреакційніша та найбільш проросійська частина влади зразка 2004 року. Перегрупувавшись, вони повернулись і одразу ж почали протягувати антинародні та антиукраїнські рішення. Зрада національних інтересів України в Криму, здача росіянам українських підприємств та цілих галузей, спроба згортання свободи слова, підви-

щення ціни на газ для населення, фальсифікації на місцевих виборах, Податковий кодекс. На черзі проекти Трудового та Житлового кодексів, якими громадян перетворюють у безправних рабів. На черзі чергове підвищення цін, про що постійно говорить віце-прем'єр Тігіпка. Показник підтримки народом влади та особисто Президента Януковича пішов у піке і, схоже, з нього вже не вийде.

Акції протесту представників малого та середнього бізнесу демонструють, що спротив наростає. Можливо, це відбувається не так стрімко, але факт є фактом, і прийняття Трудового та Житлового кодексів може лише прискорити цей процес. До підприємців додаються інші категорії громадян, зрештою, просто мешканці будинків, яких, за новим Житловим кодексом, почнуть через суди виселяти з домівок великі будівельні корпорації, котрі й пролобіювали цей ганебний документ. Взагалі, усе, що відбувається у владних коридорах сьогодні, пролобіюване великими корпораціями, контрольованими верхівкою Партії регіонів.

Якщо порівняти нинішню ситуацію з тією, що була шість років

тому, знаходимо як схожі риси, так і розбіжності. Головне, що нагадує 2004 рік, в країні знову запанував чиновник. Ще більш хамовитий та корумпований. При цьому громадяни втрачають дедалі більше прав та важелів впливу на владу як центральну, так і регіональну. Цинічними виглядали слова того ж таки Тігіпка в ефірі каналу "Інтер", коли він сказав, що народ взагалі не потрібно слухати.

Але є й ряд суттєвих розбіжностей. Перша – це відсутність потужної опозиції та авторитетного лідера, який її очолює. Лідери Помаранчевої революції зійшли на пси, а нові, загальнонаціональні, ще не постали. І це є головним викликом сьогодні. Друга розбіжність – наявність збалансованої влади. Не секрет, що чинна влада сьогодні грає єдиною командою. Жодних хитань. Принаймні так виглядає зовні. Скидається на те, що вони добре зняли причину поразки 2004 року і зробили відповідні висновки. І якщо низи вже не хочуть, то верхи поки що можуть.

Ще одна розбіжність полягає у поступовому відході на другий план опозиційних політичних партій, оскільки ініціативу перехопили громадські об'єднання та профспілки. Вважаю це не добрим знаком, оскільки лише партії в змозі ставити собі кінцеву мету – заміну політичного керівництва країни. Або громадські об'єднання з профспілками мають у процесі боротьби перетворитись на нові партії, або, після досягнення поставлених ними завдань (скасування того чи іншого закону, зниження податків тощо), боротьба буде припинена, а ідея революції спрофанована.

Отже, чи вагітна сьогодні Україна революцією? Очевидно, що так. Питання не є риторичним з огляду на останні події. Проте цей процес є на початковій стадії і, як при кожній вагітності необхідний час, щоб виносити дитя, так і українському суспільству необхідний час, щоб виплекати нову революцію. Революцію, яка усуне нарешті від керівництва державою різнокольорових жирних котів, невігласів та негідників, яка не роз'єднає, а об'єднає громадян у прагненні жити гідно, і яка поверне Україну до європейського шляху розвитку.

Микола ПШЕВЛОЦЬКИЙ:
"ФРАКЦІЯ "СВОБОДИ"
МАЄ ФОРМУВАТИ
КЕРІВНИЦТВО
ОБЛАСНОЇ РАДИ"

"Результат виборів був доволі очікуваним, і перемога ВО "Свобода" була прогнозованою. Одна частина суспільства стала апатичною, інша досить радикалізувалася", – вважає голова Львівської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Микола Пшевлоцький.

М.Пшевлоцький не робить великих проблем із невдачі на виборах до Львівської обласної та міської рад. Він каже, що результат голосування дає можливість переглянути як кадрову політику в партії, так і її стратегічні й тактичні плани.

"Ми маємо досить хороші результати в багатьох районах Львівщини. Представники Конгресу Українських Націоналістів очолюють міські й сільські ради, мають серйозне представництво практично в усіх районних радах, два депутати від КУНУ, які перемогли в мажоритарних округах, представлятимуть партію в обласному парламенті. Звичайно, хотілося б більшого, але... Вважаю, що на Львівщині є досить пристойний результат, на відміну від тих партій, які рясніли рекламою та не вилазили з екранів телевізорів. І наш результат – відповідь тим, хто розповідав, що КУН зійшов на маргінес та немає жодних перспектив", – каже Микола Пшевлоцький.

На думку очільника обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, майбутнє за ідеологічними партіями, а не іменними партійними формуваннями.

"Останні вибори показали, що партії "імені вождя" відходять на другий план. Я розумію радість перемоги Всеукраїнського об'єднання "Свобода", адже вони також сповідають ідеологію українського націоналізму", – зазначає М.Пшевлоцький.

"Переконаний, що фракція "Свободи" має формувати керівництво обласної ради. Це їхнє право, яке їм делегували виборці, надавши найбільший фотум довіри. Однак перемога на виборах – це не лише приємні відчуття, ейфорія, а й велика відповідальність та обов'язок перед людьми, котрі очікують не лише словесного радикалізму, а й радикальних змін, передовсім у суспільно-економічному житті регіону. І я щиро бажаю "Свободі" успіхів у цьому, а фракції націонал-патріотичного та демократичного спрямування, що є в обласній раді, мають їм допомогати", – переконаний Микола Пшевлоцький.

Прес-служба ЛОО КУН

16 листопада Київська міська організація КУН долучилася до спільної акції низки профспілкових та громадських організацій проти прийняття нових Податкового та Трудового кодексів. Акція розпочалась на Майдані Незалежності, де зібралось близько п'ятдесяти тисяч чоловік, більшість з яких – приватні підприємці, представники малого та середнього бізнесу. Саме проти них спрямоване вістря проекту Податкового кодексу Азарова – Тігіпка. "Вони заповзялись знищити малий бізнес, оскільки ми створюємо для їхніх великих корпорацій неабияку конкуренцію", – розповідали мітингуючі підприємці. "Новим Податковим кодексом підвищується ставка єдиного податку, розв'язуються руки для зловживань податковими інспекторами", – говорили інші.

Згодом колона мітингуючих попрямувала до Верховної Ради, де в цей час депутати розпочинали своє засідання. По дорозі міліція кілька разів перекривала ходу людям, але зупинити так і не змогла. Отже, будівля Верховної Ради опинилася в облозі незадоволених політикою уряду українських громадян. Утиски влади

СОЦІАЛЬНИЙ ПРОТЕСТ

ВЕРХОВНА РАДА
ЗНОВУ В ОБЛОЗІ

об'єднали суспільство, принаймні у цей момент галичани стояли поруч з харків'янами та з цікавістю слухали зокрема й про події на харківському Майдані Свободи. Підприємці зі столичних ринків жваво обговорювали проект нового кодексу з їхніми колегами з Миколаєва. Були делегації з Криму, Черкащини, Київщини, Кіровоградщини, Львівщини, Полтавщини та інших областей. Жоден народний обранець, представник так званої більшості до людей так і не вийшов.

Перед Верховною Радою з боку вулиці Грушевського було встановлено мікрофон та звукопідсилюючу апаратуру. Усі

бажаючі мали нагоду висловити своє обурення з приводу недолугого проекту Податкового кодексу, оскільки на той час вже була отримана інформація,

що розгляд проекту Трудового кодексу відкладено. Від КУН слово мав заступник голови столичної організації Володимир Манько, який сказав, що

потрібно дивитись в корінь проблеми. "За усе це неподобство персональну відповідальність несе чинний Президент Янукович. Обіцяна ним "Україна для людей" не відбулась, і вже не відбудеться. Янукович буде Україну виключно для великих корпорацій, які контролює верхівка Партії регіонів", – сказав він. "Український народ розуміє, що помилився, коли обирав Януковича, отже прийшов час виправити помилку шляхом оголошення всеукраїнського вотуму недовіри Президенту", – наголосив Володимир Манько.

У цей час найвищий посадовець держави особисто прибув на засідання ВР. Таким чином він засвідчив рішучість проштовхнути проолігархічний проект Податкового кодексу. Отримуючи інформацію з зали засідань, що стаття за статтею проект таки приймається, люди згадали, що день за днем ми наближаємось до 22 листопада – роковин помаранчевого Майдану. Тоді, 2004 року, влада, нехтуючи людьми, довела їх до зриву. Сьогодні, наступаючи на ті самі граблі, влада спонукає до масового виступу українців 22 листопада. Отже – усі на Майдан!

Прес-служба КМО КУН

ГОЛОДОМОР-33. ПАМ'ЯТИ ЗНИЩЕНИХ УКРАЇНЦІВ

Нижче до уваги читачів пропонуємо фрагмент із записаних на диктофон багатогодинних розмов із моїми батьками, котрі разом із мільйонами "ощасливлених" радянським рабовласницьким ладом громадян величезного концтабору під зловісною назвою "СССР" пережили на віку найстрашніші лихоліття. Батько, Олексій Сергійович, 1919 р.н., із сім'ї "розкуркулених", і мати, Марина Євдокимівна, 1924 р.н., пройшли шлях драматичних випробувань і дивом уціліли в кривавому двадцятому столітті.

– Ви казали, що на нашій вулиці багато помирало. В яких хатах?

Батько і мати починають розказувати, але "наша вулиця" для них, виявляється, в даному разі не Яронівка, на якій народився я, а вони живуть уже майже шістдесят років, а вулиця, на якій народилися і росли змалку вони – сусідня Макарівка.

Батько: Од Пасіки якщо йти... У Тимка там ніхто не помер в голодовку.

Мати: У Божачки померли хлопець і чоловік. Я не знаю, як вони звалися. А тут аж у Гуліяна померли.

Батько: У Савки не. У Пея не. У Гасея не. У Гуліяна старий помер...

Мати: Не, старий не помер. Ще була Хведора Пейова за ним замужем. Ну, а сюди далі в кого ще тут померли? Тепер тут, у цього, Борис Макарчук... Я знаю, що хлопець колись у нас ходив на лікнеп, був Хведир. А більш я не знаю, хто там ще умер.

Батько: Тут коло цього Гуліяна Зубатого через дорогу Люхи жили.

Мати: О, там багато померло. Це як до тітки Танаськи повертатись, то на вуглі була така одверта хата.

Батько: Там тільки оставсь Гнат і Маріка. А ті всі вимерли.

Мати: А там була сім'я дуже велика. Дітей багато було. А тільки їх там було? Вони там вимерли, і тільки вдвох осталося.

Батько: В Купріяна... У Купріяна ніхто не помер. В Данила теж не. В Терешка тоді не жили там. У Миколушків... Де це Борис Миколушків, Михалко... Вони не померли. Тепер ций, Хведір, і ця дівчина, Марта.

Мати: То вона ж жива!

Батько: То це ж я почитав. Всі живі.

Мати: А в Анкалюка. Померли батько й мати, і Голька, і хлопець там був, Каленик. А Марина й Надька осталися.

Батько: А через дорогу од Гаврила? Карпо.

Мати: Там, здається, ніхто не вмер.

Батько: А де ж та сім'я ділась?

Мати: Карпова жінка не в голод умерла... Ну, а тут, у Пекача, Марти Пекачової батько і мати вмерли, а більш не знаю хто...

Батько: А в Гапона? Там тож вимерли. Він сам виїхав на П'ятихатки. А сім'я вимерла. Він після голодовки приїжджав в отпуск. Приходив до цієї хати, ще хата стояла.

Мати: А тут, у Макарівці, то в Радзівона жінка вмерла, і дівчинка, Сташко щодня водив, а більш я не знаю. Еге, а Профер помер теж.

Батько: А Тимка проминула? Мати: Якого Тимка?

Батько: Сусіда нашого. Текля і Тимко померли. Хлопці осталися і Антошка осталися. А старі померли.

Мати: Тепер у Князя. Дід і баба померли. У Федота десь дівся тей, як він звався, Юхим.

Одна із чорних сторінок їхнього сповненого драматизму життя – Голодомор 1933-го.

Тут нема жодного слова брехні. У цьому моторошному мартиролозі – лише свята правда. Батьки розказують про жертв Голодомору лише **ОДНІЄЙ ВУЛИЦІ НАШОГО СЕЛА**. Лише однієї вулиці! Скільки таких безневинних жертв, і скільки таких вулиць, і скільки таких сіл в Україні – цього ми досі не спромоглися порухувати... (Розмовна мова моїх батьків збережена повністю, без будь-яких виправлень).

"МАТИ ПРИНЕСЛА МЕРТВУ ДИТИНУ І ЗАКОПАЛА НА КЛАДОВИСЬКУ"

Батько: Це він з Сірожою (Сергій – батьків старший брат. – М.С.) нашим поїхав десь у Запоріжжя чи на Миколаївщину...

Мати: Та й батьки не знають, де дівся.

Батько: А Сірожа вернувся. Через год чи через два він приїхав, а той десь... Як він опухший з доми поїхав...

– Це в тридцять третьому вони виїхали?

Батько: Да.

Мати: В Радзівона жінка вмерла. І Профер у Проферихи, Євчин батько, вмер з голоду.

Батько: В Романа ніхто. Тільки...

Мати: Ну, а тепер тут, у Шнайдерів, Каленик умер, а Марта виїхала.

Батько: А та дівчина, Євка, чи як її звали...

Мати: Вона була дуже гарна дівчина, вона десь виїхала, вона не вмерла. Ну, а сюди, де Квоки... Де Наталка, скільки там дітей було, і всенька сім'я вмерла.

– А це яка хата?

Мати: Це де Антошка крива построєна, та ще до Вовчика до рова. Там була ще ідна хата. А де Кривої хата, то тут же ж був Ярмулей з тею Голяною. То Голяна виїхала на Дніпропетровськ, а Ярмулей і якісь діти тож померли. Отут де Рак построєний, якийсь Іщик був, там теж двоє померли. А тепер уже з голоду Миколи Гаврилюкового жінка Ярина померла – Антошина мати померла в го-

ловку. А тут, коло нас, у Дудя, Голодька помер баба Хими.

Батько: Володьку я знаю. Такий приблизно... Трошки менший мене.

Мати: Не, мабуть, старший. Він як умертий лежав, то такий чималий був... А хто там його знає. Ну, а тут уже, де Костики, то тут теж баба вмерла, ну, а її чоловік, то я не знаю, коли він умер. Ну, а туди далі, Сяньки Лисого батько помер, і там якісь діти. Ще й розказувала Надька Бочкова, ми тоді з Надькою йдем од Віті на кладовиську, а вже її Микола вмер, і вона стоїть в ногах у Миколи й плаче. А це, каже, бабуня Марина похована, а це дівчинка похована. Умерла дитина, та не було як її закопати, та баба взяла заступа – вже мати цієї дитини, а Сяньки Лисого мати – та, каже, мати взяла заступа, та й принесла в рядні мертву дитину на кладовиську, та й закопала. Це так розказувала Надька Бочкова. Мати принесла мертву дитину і закопала на кладовиську. У Верки Козярової вся сім'я померла – де був Гантон Горбатюк. Ідна Верка осталися. Я знаю, там хлопець був Микола, а ще які там діти були – я не знаю.

– А на нашій вулиці, на Яронівці?

Мати: А тут, на вашій (!) вулиці, на цій нашій, де построєний Гандзей Вовка, там Маслечки жили, але вони прийшли вже сюди після голодовки, а перед ними хазяї жили, сиділи, якась Наталка Попешка, то в

неї щось умерло, а то був хлопець Іван, то він виїхав у Ленінград, і та Наталка виїхала... Я вже на цю вулицю не знаю... Де це Сянька Проферова, тут умер Сянчин чоловік, і в цього чоловіка було дві сестри, та зліли матір... А туди далі не знаю.

– А ще в селі були випадки людодства?

Мати: Не чула. Це вже ці баби розказували. Я теї баби і тих

одежа в нас лежала, Голени Зінкової в нас одежа у скрині лежала. До нас не приходили ніхто, і люди просили, щоб спасти якусь шматку. А в нас ніхто не ковірав. Мій батько не був продавець і не ходив нікуди, але нас ніхто не чіпав.

Батько: До твого батька не йшли, бо твій батько був трохи у сільраді тоді.

– А ким у сільраді був?

Мати: Щось там трохи були, замісником, чи не знаю, ким. Но він не ходив по людях, нічого не брав.

Батько: А до нас тоді прийшов, це ж я бачив, мені вже було дванадцять (насправді батькові йшов чотирнадцять) років...

– Це було навесні?

Мати: Якось воно було і з осені... Так, коли надумались.

Батько: Хіба зараз точно скажеш, коли це було... Але знаю, що до хати прийшов і давай ковірать, і на печі...

– Цей Бурман?

Батько: Да.

– Він сам прийшов?

Батько: Не помню, чи вдвох, чи сам.

– Як він пояснював, що він казав, чого прийшов?

Батько: Ну як? Уполномочаний був із району, в село, по викачці хліба...

Мати: А ще ж у нас був знайш хто? Любит Тимчишикової брат, Лизогуб.

Батько: То вже пізніше.

Мати: Якраз пізніше. Що ж було після голодовки? Хто качав? Перед голодовкою качали.

Батько: Я знаю, він у нас у школі суспільство викладав, я був чи в шостому, чи в сьомому класі. Ще й з наганом на уроки приходив. То я Сірожі свому сказав... То він дуже, що це неправильно, що він не має права до дітей йти з оружжєм... Але хто тоді право яке встановляв? Сама власть... В нас тоді він покопав скрізь у коморі, полу тоді не було, в хаті не було, в снігах не було, в хатині був, там бджоли стояли зимою...

Мати: Гарненька була хатина, дві вікні було, побіляно було...

Батько: А в коморі там вже діжки були, і верзун такий плетаний, на зерно, то він все поперевертав, дошки зривав, вони були не прибиті, а так положані, він перекидав дошки і цею палицею шпирхав, раз коло разу, чи, може, десь щось закопане було... За коминоком заглядав, і в кагилку, чи як вона там називається, в кубашку теж заглянув. Там сало в затовці осталося. Нічого не знайшов. Вийшов надвір, а в нас було два собаки, один на прив'язі, а один так. Рабчик був на прив'язі, а Мушка так бігав. Він подививсь-подививсь, пішов у клуню, відчинив браму одну, потім другу, на город заглянув, там між ними був проход такий, що підводою можна було заїжджати, а там тей собака вибіг, та він взяв і вбив його, та й пішов.

– А зерно було у вас тоді?

Батько: Та де воно в нас було? Все забрали.

– Раніше, ще до того забрали?

Батько: Забрали.

– А хто?

Батько: Держава...

людей не знаю. Сянька більш розказувала, і баба Гантоська, що була баба крива Гударка з Юхимом, та й бачать, що вже й не раз, приходять прощаченята, та сюди зайдуть, а назад вони не бачать, щоб виходили, а потім вже не стало й цієї баби видно. Та й сказали Валі (голови сільради), чи кому, та заявили, та прийшли, застали порубану матір. То їх десь забрали... Так баби розказували. А які ті дочки були, а яка та мати була – не знаю.

– Урожай того року був як завжди, чи гірший?

Мати: Не помню. До нас це не доходило.

– Кажуть, що ходили і забирали...

Мати: Забирали. Забирали, але не у всіх. От у його батька (мати киває на мого батька) забирали, но в Квоків то не забирали.

Батько: Бо там не було що брать.

Мати: Ну, але ж вони померли. То не у всіх же забирали, не у всіх.

– А чому не у всіх забирали?

Мати: Ну а що в нього було що забирати, якщо він такий бідний був, що не було нічого. Хто багатший був, то в того забирали. А чого в нього нічого не було – я не знаю.

– А чого в інших роки ніхто від голоду не помирав?

Мати: Ми не пояснимо.

– Пам'ятаєте, як забирали? Як це було?

Мати: В нас не забирали.

Батько: До нас прийшов Бурман, з такою палицею довгого...

– А хто такий Бурман?

Батько: Уполномочаний якийсь був. По викачці хліба цього, чи що.

Мати: І теї Риженької Гальки дід, Гартем Костів, теж качав, забирав у людей.

Батько: Був ще з Нового Села Панкратій. Оце вони...

– То це вони втрюх ходили і забирали?

Мати: Але не в кожную хату ходили. А десь чи їм було вказано, чи що, не знаю... От до їх (показує на батька) ходили, а в нас ніхто... І ще я тобі розкажу. Прокопчиків, якісь були твердоздатчики, то їх з хати вигнали, і в їх усе забирали, а в нас їхня одежа лежала в скрині. До нас не приходили. Бабишева

(СРСР) Каганович Лазар Мойсейович – секретар ЦК ВКП(б); Постишев Павло Петрович секретар ЦК ВКП(б), другий секретар ЦК КП(б)У, перший секретар Харківського обкому КП(б)У; Косіор Станіслав Вікентійович – член ЦК ВКП(б), генеральний секретар ЦК Комуністичної партії більшовиків України (КП(б)У); Чубар Влас Якович – член ЦК ВКП(б), член Політбюро ЦК КП(б)У. Голова Ради Народних Комісарів Української Соціалістичної Радянської Республіки (УСРР); Хатаєвич Мендель Маркович – член ЦК ВКП(б), другий секретар ЦК КП(б)У розпочали насильницьку колективізацію сільського господарства і депортацію українських селянських родин, незаконну конфіскацію їхнього майна, репресії та фізичне знищення українців.

Вказані дії призвели до руйнації традиційних форм сільськогосподарського виробництва і позбавило українських селян необхідних для нормальної життєдіяльності запасів зерна, що спричинило голод серед українського населення в 1928–1929 роках. Після цього на території УСРР розпочалися масові антирадянські повстання, найбільш відоме з них Павлоградське, яке нарівні з іншими було придушено з особливою жорстокістю військами та спецзагонами.

Слідчими встановлено, що саме Сталін Й.В., Молотов В.В., Каганович Л.М., Постишев П.П., Косіор С.В., Чубар В.Я. і Хатаєвич М.М. штучно створили життєві умови для фізичного знищення українських селян, використавши такі репресивні механізми та способи:

- встановлення для України плану хлібозаготівель, що не міг бути виконаний;
- занесення за рішеннями Центрального комітету Комуністичної партії більшовиків України, обкомів та райкомів партії цілих районів, населених пунктів, колгоспів, сільських рад на так звані "чорні дошки", що означало блокування їх спецзагонами та військами, недопущення виїзду населення за межі цих територій, вилучення всіх продуктів харчування, заборону торгівлі;
- ізоляція території України спеціальними озброєними загонами, військовими частинами та міліцією з метою недопущення виїзду голодуючих за межі республіки;
- заборона листування;
- запровадження "натуральних штрафів", тобто вилучення картоплі, м'яса та інших продуктів харчування;
- проведення постійних обшуків з вилученням зерна, насіннєвих запасів майна, одягу, всіх продуктів харчування та готової їжі;
- посилення репресій, включаючи розстріли осіб, які вчиняли спротив діям влади тощо;
- прийняття рішень щодо депортації селянських родин з України.

Вказані дії періоду 1932–1933 років охоплювали усі регіони й населені пункти України.

У цей період до українського селянства представниками більшовицької влади масово застосовувалось насилля: побиття, вилучення реманенту, посуду тощо.

Протягом 1932–1933 років на так звані "чорні дошки" на теренах України було занесено 735 районів, сіл, хуторів, колгоспів, радгоспів, артілей.

Згідно з висновком судової науково-демографічної експертизи Інституту демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України, внаслідок вчиненого геноциду в Україні загинуло 3 млн. 941 тис. осіб, а з урахуванням 6 млн. 122 тис. потенційно ненароджених дітей Україна втратила 10 млн. 63 тис. осіб.

Генеральна Асамблея ООН у своїй резолюції від 11 грудня 1946 року оголосила, що геноцид є злочином, який порушує норми міжнародного права, суперечить духу та цілям ООН, і цивілізований світ засуджує його.

Конвенцією ООН "Про запобігання злочину геноциду та покарання за нього" 1948 року геноцид юридично було

визнано злочином проти людства та встановлено кримінальну відповідальність за його вчинення.

Європейською конвенцією "Про захист прав людини і основоположних свобод" 1950 року передбачено, що принцип заборони зворотної дії кримінального закону не є перешкодою для судового розгляду, а також для покарання будь-якої особи за будь-яку дію чи бездіяльність, що на час її вчинення становила кримінальне правопорушення відповідно до загальних принципів права, визнаних цивілізованими націями.

Конвенцією ООН "Про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства" 1968 ро-

них на повне чи часткове її фізичне знищення, скорочення дітонародження чи запобігання йому.

Службою безпеки України протягом тривалого часу проводився пошук свідків, здійснювалися розсекречення та систематизація архівних документів, що стосуються подій Голодомору 1932–1933 років.

СБУ 22 травня 2009 року порушила кримінальну справу за фактом вчинення геноциду в Україні 1932–1933 років за ознаками злочину, передбаченого ч.1 ст.442 Кримінального кодексу України "геноцид", з метою розслідування обставин масового вбивства голодом українських селян.

ЖНИВА СКОРБОТИ

ку також передбачено, що геноцид є караним злочином, навіть якщо ці дії не є порушеннями внутрішнього законодавства країни, де їх було вчинено.

Таким чином, згідно із міжнародним правом, строки давності до основних міжнародних злочинів (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) не застосовуються. Україною ратифікована вищевказана Конвенція, тобто вони є частиною національного законодавства.

Кримінальну відповідальність за злочин проти безпеки людства було передбачено статтею 442 (геноцид) Кримінального кодексу України 2001 року.

Верховна Рада України 28 листопада 2006 року ухвалила Закон України "Про Голодомор 1932–1933 років в Україні" та визнала Голодомор – відповідно до Конвенції ООН 1948 року "Про запобігання злочину геноциду та покарання за нього" – цілеспрямованим актом масового знищення людей. У статті 1 закону Голодомор визнано геноцидом Українського народу.

Згідно з нормами міжнародного права та чинного законодавства України, геноцид – це умисно вчинене діяння з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи шляхом позбавлення життя членів такої групи чи заповідання їм тяжких тілесних ушкоджень, створення для групи життєвих умов, розрахова-

Розслідуванню кримінальної справи всіляко сприяли Український інститут національної пам'яті, центральні та регіональні державні архівні установи, органи місцевого самоврядування, науковці, громадські діячі, неурядові організації, представники української діаспори та ін.

Слідством зібрано 330 томів кримінальної справи, допитано 1890 свідків, проведено 24 судових експертизи, у тому числі медичні, психологічна, науково-демографічна і комплексна історико-правова. До справи долучено 5 000 архівних документів, встановлено 857 масових поховань жертв геноциду.

Документальні підтвердження злочинних дій більшовицької влади під час Голодомору також засвідчено в доповідях іноземних дипломатичних установ за 1932–1935 роки. Зокрема, в повідомленні італійського консула у м.Харкові Серджіо Граденіго Посольству Італії у Москві "Про голод і українське питання" від 31 травня 1933 року № 474/106 вказувалося: "Голод і далі шаленіє і нищить людей, і просто неможливо збагнути, як може світ залишатися байдужим до такого лиха і як міжнародна преса може спокійно спостерігати масове вбивство, яке організував радянський уряд. Немає жодного сумніву в тому, що це голод штучний і спеціально створений для того, щоб "провчити селян".

У листі консула від 10 липня 1933 року "Голод і санітарне становище" зазначалося: "Картина того, що діється нині в Україні, надзвичайно сумна. Цей голод знищив половину сільського населення України. Нещасних виловлюють по дві тисячі в день, а вночі вивозять далеко за місто. Цілі родини, які прийшли в місто з останньою надією уникнути смерті від недоїдання, безжалюбно тримають у бараках день чи два, а тоді вивозять їх, таких же голодних, за 50 і більше кілометрів від Харкова і кидають у ярах, утворених потоками. Чимало з них залишаються лежати без руху і помирають". Крім цього, італійський консул у своїх листах повідомляв про масові випадки канібалізму.

У політичному звіті консульства Німеччини в м. Києві від 15 січня 1934 року, адресованому Посольству Німеччини в Москві, повідомлялось: "Стан українського питання цього року можна оцінити також лише в контексті масового голоду. Через цю катастрофу, відповідальною за яку народ вважає московську політику, давня прірва між українцями – поборниками самостійності, та московським централізмом, природно, поглибилася. Прикметною для настроїв населення є досить поширена думка, що радянський уряд навмисне посилював голод, щоб примусити українців впасти навколішки. Від окремих комуністів часто можна почути: "ми не боїмося голодних, для нас небезпечні ситі!".

У грудні 2009 року Службою безпеки завершено розслідування кримінальної справи та направлено її до Апеляційного суду м. Києва.

У січні 2010 року суд розглянув цю кримінальну справу, констатував факт геноциду в Україні в 1932–1933 роках та визнав організаторами вчинення тяжкого злочину Сталіна Й.В., Молотова В.В., Кагановича Л.М., Постишева П.П., Косіора С.В., Чубаря В.Я. і Хатаєвича М.М.

У зв'язку з тим, що вказані особи померли, суд закрит кримінальну справу відповідно до пункту 8 частини 1 статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України, тобто за не реабілітуючими підставами.

Таким чином досудове слідство і суд визнали, що згадані особи умисно організували геноцид українського народу.

Постанова суду вступила в законну силу 21 січня 2010 року. Відповідно до Конвенції ООН 1948 року "Про запобігання злочину геноциду та покарання за нього", Україна цим рішенням виконала свої міжнародні зобов'язання вживати заходів щодо попередження геноциду та карати за його вчинення.

З цього приводу була зроблена заява Президента Політичного комітету Парламентської Асамблеї Ради Європи Горана Ліндблада, який, вітаючи рішення українського суду, зазначив: "Будь-які рішення судів важливі. Ця справа є дуже важливою, коли суд України засудив Голодомор... штучно створений комуністичним режимом... Був голод і в інших частинах Радянського Союзу, теж місями штучний, проте це не йде в жодне порівняння з Голодомором, коли таку велику кількість людей було вбито, коли людям постійно відмовляли в користуванні продовольством, вкраденим у селян...".

Комітет ПАРЄ з правових питань та прав людини 28 січня 2010 року розглянув та схвалив доповідь Політичного комітету ПАРЄ з питань вшанування пам'яті жертв Голодомору. Доповідач з цього питання П.Роуен (Велика Британія) зазначив, що наявні численні документальні матеріали дають достатні підстави кваліфікувати Голодомор в Україні 1932–1933 років як цілеспрямований геноцид українського народу.

Проведена робота щодо відновлення історичної справедливості є свідченням вшанування пам'яті невинно убієнних внаслідок геноциду українського народу та історичним застерезенням, що усі винних у скоєнні злочинів проти миру та безпеки людства буде покарано незалежно від строку давності.

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

Іван ОЛЬХОВСЬКИЙ

Щоб стала зрозумілою висловлена тут фальш польських дослідників, варто подати хроніку подій з конкретними назвами польських військових з'єднань, які тут діяли, складену істориком Андрієм Руккасом. "Наступного дня (25 вересня – І.О.) дивізія "Кобрин" підійшла до містечка Шацьк Любомльського повіту. На той момент влада тут належала революційному комітету, котрий був створений 18 вересня за ініціативи місцевих комуністів. Ревком мав власний збройний загін, жертвами якого, зокрема, стали начальник шацького надлісництва та лісничий із села Світязь (разом із дружиною і дочкою).

Захопивши зненацька місцевих повстанців, кавалерійський ескадрон дивізії "Кобрин" швидко вибив їх із насе-

Однак, незважаючи на названі хиби, дослідження поляків користуються великою популярністю у Польщі. Воно побачило світ завдяки підтримці канцелярії президента, бюро національної безпеки, міністерства культури Речіпосполитої Польської, громадських організацій. Книга відзначена кількома преміями. Очевидно, і в цьому питанні наші західні сусіди керуються принципом "рації стану", який дозволяє нехтувати мораллю, істиною заради державної вигоди.

Але дивує інше: деякі українські дослідники волинських подій сприймають за чисту монету подібні розвідки польських істориків, посилюються на їхні неправдиві твердження, чим спотворюють перебіг українсько-польського конфлікту, вводять український загаль в оману. Так, Ігор Ільюшин без коментарів з праці в працю переносить хроніку на-

мешканців утекти до лісу. Насправді в цій сутичці було вбито одного польського вояка та кількох поранено. Поранень зазнав і повстанський кулеметник, офіцер Червоної Армії, втікач з німецького полону Микола. А 38 жертв нападу загону "Корда" (Казимира Філіповича, який, до речі, перед війною тут учителював) склали беззахисні старики, жінки і діти. Серед них: родина Андрія Ковальчука (батько, мати, тітка, спалена в хаті дружина з трирічною дочкою та п'ятнадцятирічний син), заколений штиками дев'яносторічний Леонтій Романюк, спалена в хаті з трирічним сином Анастасія Романюк, розстріляні п'ятнадцятирічні Володимир Охманюк з Полап та Павленко Андрій з Гуці, Анна Гайко з дочкою та трирічним сином, Мужилко Дарія з дворічним сином з Рівного та інші. Ось кого зарахували до упівців польські дослідники, а Ігор Ільюшин сприйняв це за чисту монету і дивується "розумчій невідповідності в кількості ук-

біля Радехова виходець зі Львівщини Іван Зарічнюк-"Ворон"). По-друге, до кінця серпня 1943 року сам курінь зазнав чималих втрат у боях з німцями та червоними партизанами.

Як відомо, тільки-но "Лисий", обдуривши німців, вивів у ліс і прилучив до повстанців 186 курсантів зі школи поліції селища Матієва (нині Луків Турійського району), як одразу на дизертирів було послано каральний загін, який налічував близько 500 гітлерівців. Неподалік від села Стара Гута (Ковельського повіту) на Великдень 1943 року відбувся запеклий бій. Упівці підпустили карателів на невелику віддаль і раптово відкрили шквальний вогонь. За розповідями старогутян, у бою відзначився молодий повстанський кулеметник Костянтин Ясинський, який скосив не один десяток гітлерівців, але й сам поліг у бою. Всього німці втратили тут 120 вояків. Вбитих вони після бою вивозили вантажними автомобілями. Зрозуміло, що втрат зазнали і упівці. І досі оплакує свого брата Кузьму, який поліг у тому бою, Анастасія Пархомук із села Запілля, яке дало Українській Повстанській Армії 35 вояків. До речі, саме біля Старої Гуті був штаб сотні УПА, якою командував запільчанин Петро Хавхун "Байда".

У липні, після християнського свята Петра і Павла, рій упівців влаштував засідку на німецьку автоколонну на трасі Любомль-Шацьк біля села Власюки. Влучним кулеметним вогнем вони знищили кілька легкових і вантажних автомобілів, 41 окупанта. Оговтавшись від несподіванки, гітлерівці зосередили вогонь по кулеметній залозі. Загинули троє повстанців. Решта упівців (з двома пораненими побратимами) відступила до села Перешпи (нині – Заозерне).

Дошкульного удару зазнало керівництво ОУН Любомльського району у серпні 1943 року. Біля села Радехова червоні партизани захопили у полон і закатували, як зазначено у списку "разоблачених и расстрелянных предателей Родины", що надійшов до Українського штабу партизанського руху 21 липня 1944 року, "военного руководителя националистов по Любомльскому району Бинюка Ивана Дмитриевича", "районного руководителя националистов Мулявку Ивана Сильвестровича", "националиста Абрамовича Николая Романовича", "разведчика националистов Семена Ивана Остаповича" та інших. Але найбільших втрат повстанці зазнали у боях і сутичках з червоними партизанами біля Нудиж та Головного. Як повідомляється у розвідданих командири третього батальйону розвідки партизанського з'єднання М.Новикова станом на 10 серпня та 10 вересня 1943 року, 10.08.1943 р. у селі Нудижі місцеві націоналісти влаштували поблизу кладовища засідку на червону диверсійну групу. Потрапляли у засідки та піддавались обстрілу червоні диверсійні групи і біля Головного та Скрипиць. А, згідно з розповідями жителів села Заболоття, тут, поруч із Нудижем, упівці три рази вступали у бої з червоними партизанами, які базувались у селі Явірник. Десятки полеглих були з обох сторін.

До кінця серпня 1943 року активні бойові дії упівців на Любомльщині припинились. Повстанці змінювали дислокацію, заліковували рани, під час багатолюдних похоронів полеглих у боях агітували молодь вступати в ряди УПА. Останнє давалось не просто. Бо серед населення переважали пацифістські настрої. До повстанських командирів часто звертались старі батьки з проханням відпустити синів допомогти зібрати врощений врожай. Тому наказ вищого керівництва атакувати поляків для куреня "Лисого" був несподіваним. Аби його виконати, командири пішли на хитрощі: чотовим, ройовим, станичним, старостам сіл вони наказали збирати чоловіків з сокирами, лопатами нібито для розбору залізничних колій. На збори до сіл Полапи та Сокил було мобілізовано чоловіків і з сусіднього Ковельського повіту.

КРИВАВА ВОЛИНЬ

Розбір фальсифікацій польських "істориків" Семашків

леного пункту. Під час короткого бою загинули кілька партизанів...

Впродовж 25 вересня в районі Шацька зібрані розрізнені з'єднання оперативної групи "Полісся", які до цього часу рухалися окремо одне від одного. Наступного дня війська генерала Ф.Клееберга форсували Західний Буг в районі Влодави, залишивши територію Волинського воеводства.

Слідом за військами генерала Ф.Клееберга (на відстані дво-триденних переходів) польськими лісами з-під самого радянського кордону відходили на захід близько 6 тисяч вояків, в основному з Корпусу Охорони Прикордоння (КОП), під командуванням генерала В.Орліка-Рюккманна...

У подальшому війська генерала В.Орліка-Рюккманна вийшли до містечка Шацьк (28 вересня), де розбили радянський танковий батальйон(!?). Форсувавши Буг, вони продовжили марш у західному напрямку, але 1 жовтня біля села Витичне, знову зіткнувшись з радянськими частинами, були розсіяні. Озброївшись такими даними, тепер можна зовсім по-ішому прочитати інформацію Семашків: "У вересні 1939 року, не після, а перед приходом Червоної Армії, протягом трьох днів (з 25 по 28 число), не місцеві українці, зорганізовані у банди, розправлялися з поляками у гміні Пулемець, мордували і різали відступаючих солдатів Війська Польського, а саме Військо Польське (багатотисячна оперативна група "Полісся" генерала Ф.Клееберга та шеститисячне військо генерала В.Орліка-Рюккманна) господарювало тут і диктувало свої умови". Зрозуміло, що ніякі банди нічого йому зробити не могли. Тільки 28 вересня після кровопролитного нічного бою під Шацьком військ генерала В.Орліка-Рюккманна з Червоною Армією, у якому з обох боків загинуло по кілька сотень вояків, коли основні сили поляків відступили за Буг, червоноармійці узялися розправлятися з пораненими та захопленими у полон жовнірами. 28 з них розстріляли біля села Піща. Донедавна там існувала могила. Вбитих у бою поляків похоронили у двох великих братських могилах у Шацьку. Вони існують донині. А от де похоронені "300-400 замордованих українцями солдатів Війська Польського, офіцерів, підполіцей, військових осадників, поліцаїв та урядників, трупи яких лежали вздовж шосе Влодава-Піща", не знають ні українські селяни-очевидці цих подій, ні польські дослідники їх – Семашки. Бо цей факт висмоктано з пальця.

падів польських збройних загонів на українські села. А Володимир Сергійчук уже цитує ту хроніку, подану в книгах свого колеги, як доконаний науковий факт. Показовим є у ній таке повідомлення: "29 лютого (1944 р. – І.О.) – напад загону "Корда" (К.Філіпович) на базу УПА в с.Пшекурка Любомльського повіту та її знищення. З польського боку загинула 1 особа і 2 було поранено. З українського – 5 осіб загинуло і 1 був поранений".

Знавця польської літератури з цього питання чомусь не насторожив коментар Владислава і Єви Семашків у книзі "Геноцид, здійснений українськими націоналістами над польським населенням Волині 1939-1945" до статті "Село Перекірка", де вони зазначають: "Згідно з Іваном Кічим, у Пшекурці (Перекірка – у його написанні) загинуло 38 осіб, але він не згадує, що це були упівці". Добросовісний дослідник за кілька років, які минули після виходу книги Семашків, на яку, до речі, він посилається у своїй книзі "Волинська трагедія 1943-1944 рр.", міг би з'ясувати справжні обставини цього нападу. Для цього не треба їхати за кордон у Варшаву чи Лондон, копіюватися в київських чи волинських архівах, а варто побувати на місці події, у селі Боровому Любомльського району, куди переселили перекірівців, зустрітися з очевидцями нападу (слава Богу, вони ще живі). І люди розкажуть, що ніякої бази УПА в українському селі Перекірка не було. Тут з 28 на 29 лютого 1944 року ночував лише рій повстанців, який на деякий час кулеметним вогнем зупинив польських нападників і дав можливість більшості

раїнських і польських жертв", бачте, "за польськими підрахунками, внаслідок українсько-польської ворожнечі з польського боку на Волині тільки впродовж 1943 р. загинуло щонайменше 35 тис. осіб, з яких близько 18 тис. із встановленими прізвищами (на думку польської сторони, це виключно жертви ОУН і УПА), а з українського – до 1-2-х тисяч. Щодо українських підрахунків, то таких в Україні ніхто централізовано не провадив" – скрушно констатує він.

Українсько-польське протистояння у Любомльському та Шацькому районах Волині мало свої особливості. Хоча сюди долітали відомості про напади поляків на українців Холмщини, про крижаві побойща на Ковельщині, Володимирщині; хоча тут перед німцями дисциплінарного табору Метельський, керівники штатс-гуптів у Машові Войцеховський, у Гордньому – Кнапінський, лісники Радомський (Штунь), Ленкау (Почапи), Кракевич і Штилько (Світязь), Стоколяс (Пехи) та Белінський (Гуца); хоча на колонії Острови у засідці поляки вбили двох українських хлопців Івана Головенка та Миколу Біднюка з хутора Бабаців, які ходили до польських дівчат на вечірки; хоча у селі Рівному прислужниця островецького костельу розповідала про підготовку поляків до нападів на українські села, – місцеві українські воєнізовані формування не готові були до антипольських акцій. По-перше, вони були невеликими (сама на території Любомльського повіту діяла лише третя сотня з куреня "Лисого" (Івана Климчака), яку сформував на хуторі Кургани

О.КАМЕНЮК,
колишній політв'язень
комуністичного ГУЛАГУ

Життя для них – це боротьба.
Вони зродилися для чину,
Розкуть закуту Україну,
Звільнити вічного раба.
Ол. Олесь

Двадцять перше число листопада 1921 року багрянє на сторінках історичної книги України кривавою Базарською епопеєю, яка ще й нині щемить у серцях українців незагоєною раною й кличе до помсти.

У той холодний листопадовий день на Житомирщині, під селищем Базаром, закінчили свій бойовий шлях сини України, які крізь бурі, сніги й замети без належної зброї голодні, погано одягнені, йшли, щоб вирвати Україну з лап червоного московського хижака.

Був це трагічний фінал Визвольної війни за волю й державність України 1917–1921 рр.

Виснажені боями з силами білих і червоних ординців, залишки військових частин Української Народної Армії змушені були відступити на захід, перейти річку Збруч, де їхні так звані "союзники" – поляки, які на той час окупували територію Західної України, обеззброївши, розмістили на теренах Польщі в таборах як військово-полонених.

Сотні молодих українських воїнів загинули тут від голоду й тифу. Тих же, котрі залишилися живими, не залишала думка вирватися з-за колючих дротів, щоб далі відновити боротьбу з більшовицьким поневолювачем.

Перебуваючи на роботах у лісах Волині, частина непримиренних українських старшин і вояків розпочали підготовку до нового походу на схід України з метою підняти там всенародне повстання...

Зібравши при допомозі волинських селян мізерію зброї, чекали на клич до походу.

Поляки не чинили перешкод. Були раді при будь-якій нагоді виштовхнути погано озброєних українських вояків на вірну загибель у пащу червоного дракона.

Сміливий план рейду мав на меті скоординувати повстанські

дії на теренах України, з'єднати з повстанцями Холодного Яру й разом із ними, знищивши комуно-московську владу, повернути Україні державну самостійність.

У перших числах листопада 1921 року в Другий Зимовий похід вирушили три групи повстанців. Головну, Волинську

з великими снігопадами й морозами. Ворог заступав усі дороги. Загони повстанців, що йшли своєю смертю здобути безсмертя нації, стягали на себе тисячні більшовицькі сили.

У районі селища Базар, на Житомирщині, ворожа кіннота під командою колишнього кримінального злочинця Котов-

Частина потрапила в полон. Московські карателі зігнали знесилених і пораниених козаків до сільської церкви, де розпочали жорстоке, дике катування. Та не змогла сп'яніла банда червоних зламати духовну силу українського лицарства.

З довколишніх сіл зігнали селян копати біля селища Базар

боїмося й служити до вас не підемо! Знайте: прийде час, і за нас відмстить вам український народ!

– Слава! – з уст приречених на смерть покотилася полем.

Оскаженілі більшовики стали стріляти в козаків з наганів, а коли смертники-повстанці заспівали "Ще не вмерла Україна", заговорили кулемети. Обливаючись кров'ю, падали герої в обійми братської могили, але не було чути ні просьб, ні каяття...

Прошли літа. Пережила Україна страшні часи панування комуно-більшовицької орди, яка знищила десятки мільйонів українців. Змилосердився Господь, послав рабам свободу і власну державність. Та український християнин, затюканий і збочений комуністичною брехнею, не оцінив даної Богом волі.

Задовольняючи власну утробу, багато хто з українців знехтував і духовністю, і свободою, і пам'яттю. Споглядає на Божий світ ніби не своїми очима, не бачить того, що на його державу знову насувається чорна грозова хмара. Ще й досі, на двадцятому році Незалежності, дивляться українці на своїх катів – котовських і фрунзе, леніних і якірів, постишевих та їм подібних, які камінними ідолами стовбичать по містах і селах України й мовчать. Оговтались вічні раби.

Як сказав один із українських класиків "...біда в тому, що суспільство українське не має чим думати. Не має власної еліти, а живе відгуками; прислухається до голосу агентури явної й прихованої, а найперше до власної глупоти".

Могили з козацькими тілами під селищем Базаром московські кати зрівняли з землею, щоб, як здавалося їм, навки затерти цей страшний злочин. Та не всі українці вратили і совість, і пам'ять.

Не можна забувати ніколи про тих 359 мужніх і безсмертних, які віддали життя за свободу, за нашу українську Україну.

Українці! Не розгублюйте скарбу свого національного духу, своєї пам'яті!

м. Тернопіль

СТОРІНКИ СЛАВИ

ПОЛЯГЛИ ВОНИ ТУТ, У МОГИЛІ ЗАКЛЯТІЙ

(Пам'яті 359-х)

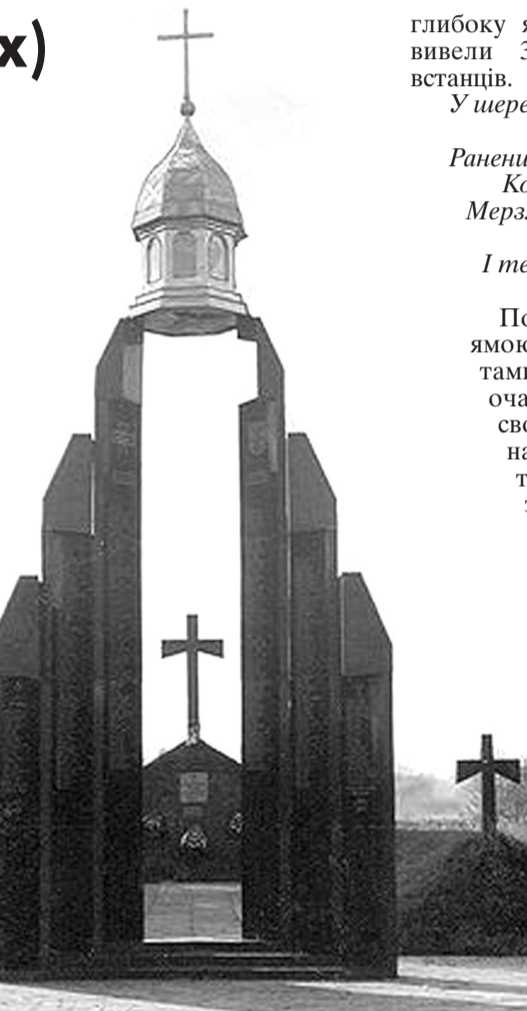
групу очолив генерал Юрко Тютюнник. Дві інші, Подільську й Басарабську, – генерали Палій і Гулій-Гуленко.

Остання, провівши кілька боїв з більшовиками й зрозумівши, що не в силі підняти на повстання населення півдня України, повернула на територію Румунії.

Подільська пройшла з успішними боями Поділля й, розбивши більшовицьку кінноту, рушила на з'єднання з Волинською. Під шаленим тиском ворога змушена була повернутися назад на територію Західної України.

Волинська група, здобувши місто Коростень і звільнивши з в'язниці 600 в'язнів, не мала сили пробитися на з'єднання з холодноярськими повстанцями. Місцеве населення, залякане більшовиками, не підтримало повстання. По селах було чимало агентів, які доносили в ЧК про кожен крок партизанського рейду.

Осінні дні 1921 року були слютливі. Зима почалася рано

ського оточила їх залізним кільцем.

17 листопада відбувся останній жорстокий бій з ворогом.

глибоку яму-могилу. З храму вивели 359 полонених повстанців.

*У шерензі першій мовчки
шукатьльгає*

Ранений старшина.

Кожний крок – як цвях.

Мерзлою землею рану

затуляє,

І тече із рани кров

на битий шлях...

Поставивши колом над ямою, обставили кулеметами. З німим відчаєм ув очах дивилися селяни на своїх братів, які стояли на краю ями, горді, готові прийняти смерть за волю України, за щастя народу. Однак чекістам мало було смерті героїв. Вони прагнули знеславити саму ідею Незалежності, зламати духовну силу повстанців; шукали серед них зрадника а-с-л а б о д у х а,

який би відступився від ідеї, пішов на службу до них, обіцяючи за те свободу й життя.

Та на заклики й обіцянки убивць пролунав голос козака Шербака:

– Я козак стошої Січової Стрільцької дивізії від себе і від козаків кажу вам: ми знаємо, що нас чекає, але смерті не

Мойсей ФІШБЕЙН,
член Українського Центру
Міжнародного ПЕН-клубу
та Національної спілки письменників України,
лауреат премії імені Василя Стуса

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ УБІЄННИМ

Українська нація вбивана й не вбита, винищувана й незнищенна. В українців забирали землю, мову, культуру, історію, волю, саме життя. Винищували під корінь українську інтелігенцію, українську еліту. Ув'язнювали й розстрілювали. Винищували цвіт української нації – українських хліборобів. Висилали в Сибір. Убивали голодом. Чинили геноцид. Ті, хто сьогодні сміє заперечувати, що Голодомор 1932–1933 років був геноцидом української нації, не бояться й не знають Бога. Вони знають і бояться лише пахана й кілерів. Вони пахолки. «Раби, підніжки, грязь Москви». Вони не українці. Вони україноподібне чортівня. Вони виплодки народобивців. Із тими, хто сміє заперечувати, що Голодомор був геноцидом, мають розмовляти не публіцисти, не політологи, не політики, а українські слідчі (я наголошую: українські слідчі). Щойно український Президент України (я наголошую: український Президент України) зробив кроки назустріч не абстрактним людям, а українській нації,

щойно він на повен голос назвав Голодомор геноцидом – україноподібне чортівня заволало. «Не нужно слова «геноцид», можно назвать иначе», – заволав один. «Он роет ров между славянскими народами!» – заволав інший. Рів було вирито 1933 року. Величезний рів. Величезну яму. Величезну українську могилу. В неї лягли не десятки, не сотні, не тисячі, не десятки тисяч – мільйони українських селян: діти, жінки, чоловіки... І не було їм допомоги. Праведників народів світу поруч не було. Панове, чи знаєте ви, як погубало, як конало з голоду українське село в центрі Європи? Спочатку їли рештки картопляного лушпиння. Потім жолуді. Потім бруньки. Потім коріння й листя. Їли собак, котів, горобців, хробаків, шкіру, підшви. Потім село перетворилося на пустелю. Діти вночі кри-

чали, хлібця в мамі просили. В мамі хлібця не було. Потім дитячих голосів було вже не чути. Потім село починало жалібно вити. Потім тихо стогнало. Потім замовкло й перетворювалося на кладовище. А держава хліб мала. Це бу-

ло народобивство. Це був геноцид. Я знаю про Голодомор не від істориків, не від публіцистів, не від письменників. Я знаю про Голодомор від моєї мами. Моя мама, Сара Аронівна Матусовська, 1932–1933 років була вчителькою української мови та літератури в селі Горожено на Миколаївщині. Додатково її «навантажили» уроками співів. Діти попухли з голоду. Засинають на уроках. Буває, й не прокидаються. А за шкільною програмою – співи. Співи! Навесні почали їсти траву. Йшли на цвинтар – на цвинтарях завжди пишне зело. Сусідський хлопчик вийшов із хати. Лець доплентався до цвинтаря. Знесилений, упав у траву. Мати чекає – нема. Почала шукати. Знайшла-таки. Раптом побачила – когось ховають. Підводить хлопчика, тягне за руку:

– Синочку, он ховають когось. Уже й могилка готова є. Ходім, я тебе туди покладу. Все одно тобі не жити. Я скоро помру, хто ж тебе тоді поховає?.. Ледве люди відборонили дитину. За кілька днів померли і мати, й хлопчик. Люди їх поховали.

Скільки ж їх, трагічних безіменних горбочків в Україні? Забутих. Незабутніх. Коли ж судитимуть катів? Коли? Я чекаю.

Вічна пам'ять убієнним.

НАШОГО ЦВІТУ...

УКРАЇНСЬКЕ ПЛАНЕТАРНЕ КОЛО ЗАМКНУЛОСЯ!

Олексій ГУБКО,
доктор психологічних наук, академік

У своїй книзі "Психологія українського народу" я докладно розповів про перманентні міграції праукраїнців на всі чотири сторони світу, зумовлені постійним бурхливим зростанням населення України, що проживало в ситості й благополуччі. Щороку за наказом волхвів з наших теренів вирушали у світи валки молодих людей. Вони поступово заселяли всі гони Європи, Азії, Північної Африки й навіть перебиралися до материка Америки.

Єдиною білою плямою залишалася Японія. Принаймні для українських істориків. Звісно, до нас доходили якісь глухі звістки, що українська міграція доходила і до японських островів, але впевненого доказу цього не було. Хоч на той час уже існувала численна література – більше тисячі публікацій, статей і книжок про айнів – найдавніших і перших поселенців на тих островах. На цю тематику є чимало праць російських дослідників. Вони деколи й натякали, що айни чимось нагадують українців. Але доводів не подавали. Тож у наших вчених-патріотів невидуговано жила жагу зацікавленість у з'ясуванні етнічної приналежності племені айнів. І ось відбувся давно пожаданий прорив! За наполегливою порадкою письменника і знавця стародавньої історії України Сергія Плачинди, львівський вчений Василь Кобилюха подарував нам давно омріяну ґрунтовну розвідку про чергову геополітичну експансію праукраїнців на далекосхідні землі японського архіпелагу.

Цей ошатно виданий, рясно ілюстрований раритет сприяє не тільки як видавничий шедевр, а й як високий творчий та громадський акт автора і тих добродіїв – патріотів, фінансова допомога яких уможливила видання цієї диво-книги.

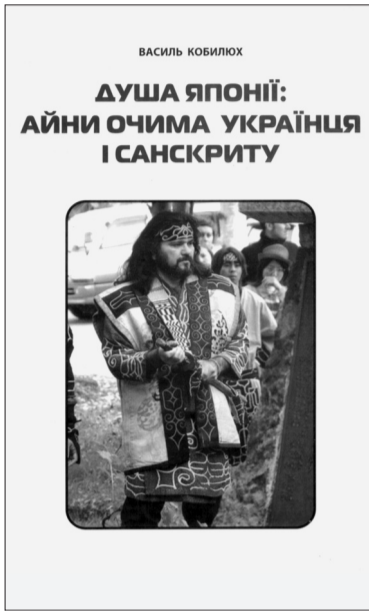
Заслуговує на додаткову атестацію і наш славний автор. До цього свого творчого і громадського подвигу Василь Олексійович ішов упродовж усього життя. На обкладинці цього розкішного видання ми, крім портрету автора, бачимо таку біографічну довідку про нього: "Народився 12 червня 1935 року в с. Журавники Пустомитівського району на Львівщині. Закінчив Львівський медичний інститут і філологічний факультет Львівського державного університету ім.І.Франка, де захистив дипломну роботу на тему: "Українська мова і Санскрит" з оцінкою "на п'ять". Брав участь у створенні "Орфографічного словника українських медичних термінів" (Львів, 1993 рік, на 33000 слів) і двотомного "Українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника" (Львів, 1995 рік, на 33000 слів). Автор наукової праці "Українські козацькі назви у Санскриті" (2003 р.), численних публікацій як в українських ("Дзвін", "Гражда", "Грегіт", "Мандрівець", "Український світ"), так і в зарубіжних журналах.

2007 року видав поетичну збірку "Прийшла до мене Україна", 2009 року – монографію "167 синонімічних назв Землі у Санскриті".

Із 30 січня 2000 року – член Української Асоціації письменників Західного регіону.

Про автора читаємо у книзі "Українські лікарі" (Львів, 2008. – Т. 3. на стор. 86. ред. Я.Ганіткевич і П.Пундій). Із червня 2010 року дійсний член Української Міжнародної академії оригінальних ідей.

Неоціненною є подвижницька багаторічна праця Василя Кобилюха у царині вивчення праукраїнської мови – санскриту. Адже сьогодні вже остаточно стало зрозуміло, що без знання санскриту і пізнішої шумерської мови ми не зможемо забезпечити наукове дослідження праукраїнської мови на

різних і найдавніших етапах її розвитку, у тому числі слів, зафіксованих у Кам'яній Могилі, а також сучасних топонімів та гідронімів на Євро-Азійському, Північно-Африканському і навіть Американському просторах. Вірменський учений Степанян Л. пише про "Следы арийцев в Полинезии" (Єреван, 1998), що й додає вагомості того всесвітнього поширення праукраїнських лексем у мовах багатьох народів та гідронімів і топонімів, з якими зустрічаємося нині на кожному кроці земної кулі. Ця думка взята із Звернення ЮНЕСКО до вченого світу в рік Трипільської Культури 1993 року.

Ці найдавніші українізи потужно відлунують і в наших сучасних мовних візях. А тим часом санскрит і шумерська мова в Україні ніде не вивчаються, в жодному виші. Хоч українська громада справедливо вимагає відкриття спеціального інституту санскриту і шумерської мови на базі праукраїнської мови, що збереглася у пам'ятках санскриту в Індії, а також у Тибетських монастирях і Кам'яній Могилі. Тож важко переоцінити працю одного з нечисленних санскритологів України Василя Кобилюха.

Та найбільша увага наша повинна бути до вершинного здобутку пана В.О.Кобилюха – монографії "Душа Японії: Айни очима українця і Санскриту" (Тернопіль: "Мандрівець", 2010. – 136 с.). Як уже говорилося, це не перша публікація про айнів у науковому світі. Їх нині є вже більше тисячі. Новаторство цього труда в іншому вимірі. І цей вимір для нас, українців, повинен привертнути до себе особливу увагу. Бо в цій монографії доведено, що вперше крем'янисті пагорби Японського архіпелагу були заселені в XV–XIII тисячоліттях до Різдва Христового праукраїнцями, котрих на-

звали айнами через надмірне вживання у мові своєї лексеми АЙНО, АЙНУ, що й донині живе у говірках Західної України. Це плем'я було численне, либонь, висококультурне і духовно потужне, співоче й працювате. Жили в красі, добрі, злагоді й достатку аж до кінця першого тисячоліття до Різдва Христового. Поки не впаднали монголо-китайці та корейці. Дійшло до періодичних загарбницьких воєн, що тривали 700 років, до останньої знемоги героїчних айнів. На очах автентичних айнів знищували все: письмо, будівлі, культурні заклади, самих айнів, котрі не встигли втекти на північний схід острова Гоккайдо. Їм повторювали, що вони – ніхто: без культури, без письма, без землі, радше нехай переходять служити новому уряду. Та в айнів кипів козацький дух непокори. Дехто змушений був перейти на бік нової влади, а айнки примусово ставали дружинами ненависних ворогів. Проте виховували нову расу синів і дочок, але у своєму праукраїнсько-айнському дусі, розмовляючи між собою і в громадських місцях по-своєму, не цураючись своєї прадавньої культури та релігії. В результаті окупанти одержали нову мову айнів у сучасній японській одежі, що має тільки 5% слів запозичень із монголо-китайської мови. А з 1500 знаків китайської абетки японці, навіть після найжорстокішого геноциду, прийняли тільки 50 знаків, та й то у спрощеному вигляді. Місцевий народ айни, що нині вже зветься японцями, прийняли буддизм від китайців майже за дві тисячі років терору тільки у 48% віруючих, а зберегли свою, праукраїнську, віру сонцепоклонників у 50% віруючих. Хоч із численної нації айнів залишилось тільки менше двадцяти п'яти тисяч осіб, айни вірять у своє відродження, усно переказуючи з покоління в покоління про те жорстоке азійське страхіття – геноцид в тій давній історії етносу. І не забувають вирізьблювати на дерев'яних тацях праукраїнський тризуб найдавнішої Мізинської епохи та астральні знаки вишивають на одязі також найдавнішої епохи Праукраїни.

Монголо-китайці не могли простити аборигенам того, що власне айни стали первісним населенням Японії і мали високу культуру, письмо і велике оптимістичне мистецтво (різьба айнів не поступається гугульській), багатющу духовність, яка так контрастувала з бездуховністю вторжників, котрі намагалися довести всьому світові, що якраз вони, найзвичайнішим населенням Японії. Нещадно вигублювали всі неоціненні творіння айнівської культури, мовних реліквій.

Всі оті методи, за допомогою яких виконувалися варварські акції, засвідчують сумну спорідненість прийомів колонізації та прямого геноциду пізнішої пори вже нової ери задля підкорення і знищення кращих, мудріших. А це і фізичне вичищення айнів у 700-річній війні монголо-китайців, а потім і в наступні століття, і вигнання айнів із рідних і родючих земель на північ о. Гоккайдо і Курили, де вони гинули від захворювань і голоду. Айнам не тільки забороняли обробляти землю, а й ловити рибу в озерах та полювати у лісах.

Демографічна картина Японії штучно змінювалася через примусові шлюбні айнівських дівчат із монголами. Це теж популярна практика усіх колонізаторів, яку перейняли російські царі й диктатори, котрі також вимагали примусових змішаних шлюбів із українками.

З особливим завзяттям трощили пам'ятки культури, надто у писемній формі тексти айнівською мовою. І вже на XII ст. н.е. монголоїди хвалилися, що ніде не збереглося жодної писемної пам'ятки айнів, бо вони, мовляв, маргінали та дики ізгої.

Так само у свідомість айнів зомбували ідейку їхньої націо-

Коли українська дівчина в Японії заграла на бандурі, вся зала одразу ВСТАЛА! І стояла, доки виконавиця грала. Про любов до української культури говориться в японському епосі XIII ст. н.е. "Повість о доме ТАЙРА".

нальної меншовартості і вселяли, водночас, манію зверхності китайської мови та культури.

Сучасним японцям належало б покаятися в тих злочинах геноциду і попросити вибачення у ще збереженого народу айнів, як, скажімо, це зробив німецький народ, вибачившись майже за дві тисячі років терору тільки у 48% віруючих, а зберегли свою, праукраїнську, віру сонцепоклонників у 50% віруючих. Хоч із численної нації айнів залишилось тільки менше двадцяти п'яти тисяч осіб, айни вірять у своє відродження, усно переказуючи з покоління в покоління про те жорстоке азійське страхіття – геноцид в тій давній історії етносу. І не забувають вирізьблювати на дерев'яних тацях праукраїнський тризуб найдавнішої Мізинської епохи та астральні знаки вишивають на одязі також найдавнішої епохи Праукраїни.

Монголо-китайці не могли простити аборигенам того, що власне айни стали первісним населенням Японії і мали високу культуру, письмо і велике оптимістичне мистецтво (різьба айнів не поступається гугульській), багатющу духовність, яка так контрастувала з бездуховністю вторжників, котрі намагалися довести всьому світові, що якраз вони, найзвичайнішим населенням Японії. Нещадно вигублювали всі неоціненні творіння айнівської культури, мовних реліквій.

www.litgazeta.com.ua
oksent@ukr.net
(067) 406 83 25

Українська літературна газета

Передплатуйте «Українську літературну газету»!
Інформація про передплату на УЛГ – в Каталозі видань України на 2011 рік.
Газета виходить двічі на місяць по п'ятницях.
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 49118
ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА 2011 РІК:
на рік – 84 грн. 06 коп.
на 6 місяців – 42 грн. 63 коп.
на 3 місяці – 22 грн. 14 коп.
на 1 місяць – 7 грн. 58 коп.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук" Замовлення № Наклад 4 500 прим. Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.